

[Vesterager.]

det er altid farligt at lægge Baandene saa stramt, at der ikke kan gennemføres virkelig Fornyelse, og man kan vistnok sige, at det er saa vanskeligt at starte et nyt Seminarium ogsaa efter dette Lovforslag, at det næsten vil være utænkeligt, at der vokser nye Seminarier op. Og nu synes det mig, at vor Skoleverden i det hele taget ikke er særlig rig paa store Personligheder; jeg skulde maaske ikke sige dette, men det forekommer mig nu, at selv om vi tæller de største med, bliver der ikke saa mange endda; men det kunde jo godt tænkes, at vi dog en Gang kunde faa se en virkelig betydelig Pædagog vokse op i vort Folk. Jeg siger ikke alt dette for at være udæskende; jeg vil meget nødig sige noget ufordelagtigt om vor Tids Pædagoger; jeg mener, der gøres et stort og godt Arbejde rundt omkring i vore Skoler, men alligevel, med Fare for mit Liv vil jeg vove at sige, at jeg synes ikke, at der gøres nogen særlig stor Indsats i vor Skoleverden; jeg haaber, at den højtærede Undervisningsminister ikke vil gaa alt for haardt i Rette med mig i Kritik af denne Udtalelse. Men hvis det altsaa skulde ske, at der voksede en betydelig Skolemand op, som ønskede at arbejde under lidt friere Former, kan jeg godt give den højtærede Minister Ret i, at saa bør det ikke være nødvendigt, at han absolut skal være knyttet til en selvejende Institution; det kunde godt tænkes, at han hellere vilde arbejde under en anden Form, netop denne lidt mere private Form. Derfor vil jeg ikke insistere saa stærkt paa, at man skal opretholde dette Krav, hvis man ellers kan finde en tilfredsstillende Form, men det maa naturligvis ogsaa forudsættes, at man ikke giver et Statstilskud, som kan kapitaliseres og udnyttes af den enkelte Skoleejer.

I det store og hele forekommer det mig, at det har sin Betydning for det rolige Arbejde, at Seminarierne er nogenlunde sikret økonomisk. Jeg tror, det har haft og har stor Betydning for hele vor Skoleverden, at vi har de to forskellige Former for Uddannelsen af Lærere: Statsseminarier og private Seminarier, og jeg synes, vi skulde lade disse to Former kædes om, hvem der kan gøre det bedst, i

Stedet for at sætte dem op imod hinanden. Det er jo saaledes, at hver Gang man taler om private Seminarier, bliver det fra forskellige Sider fremhævet, at det gælder blot om at skære ned saa haardt som muligt; naar man derimod staar overfor Statsinstitutioner, gælder det om — selvfølgelig — at gøre dem saa gode som muligt; men de vil da ogsaa blive dyrere. Nu blev det fremhævet af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at det maatte undersøges, om Statsseminarierne ikke kunde gøres større og Arbejdskraften paa dem udnyttes bedre. Ja, det er alt sammen noget, man kan undersøge og tage op til Drøftelse, men jeg tror dog ikke, man kan udvide Statsseminarierne i en saadan Grad, at de er i Stand til at afløse de private Seminarier. Saa længe disse gør deres Arbejde tilfredsstillende, mener jeg ogsaa, det er fuldt berettiget, at de faar det Tilskud, som her er foreslaaet, og jeg kan ikke finde, at det er i nogen Maade overdrevne Krav, der her stilles.

Hvis der ellers findes Enkeltheder dels med Hensyn til Fordelingen og dels med Hensyn til Pensionsforholdene, saaledes som det er paapeget fra anden Side, som man kunde ønske ændret — og det kunde jeg godt tænke mig —, saa mener jeg, at det vil være bedst at drøfte disse Enkeltheder i et Udvalg, og jeg skal derfor slutte med at anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og kan tilsige Ministeren mit Partis loyale Støtte til Gennemførelse af dette Lovforslag.

A. M. Hansen: Mit Parti kan tilsige sin Medvirkning til Gennemførelse af en lovfæstet Tilskudsordning for Privatseminarierne, saaledes at der sikres disse et forsvarligt økonomisk Grundlag. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard i, at Privatseminarierne fuldt ud kan staa Maal med Statens Seminarier. Der kan heller ikke være Tvivl om, at det er og har været af stor Betydning for dansk Læreruddannelse, at vi har haft og har de private Seminarier. Det store og dygtige Arbejde, der her gennem Tiderne er udført, taler for sig selv. Det er sikkert ikke for meget sagt, at den Fornyelse, der Tid efter anden er trængt igennem med Hensyn til Læreruddannelse, fortrinsvis er kommet fra